

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІЖНАРОДНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ЦЕНТР**

II Міжнародна науково-практична конференція

**МОВНА ОСВІТА В СУЧАСНИХ ЗВО:
ТЕНДЕНЦІ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

ЗБІРНИК ДОПОВІДЕЙ
(електронне видання)

20-21 травня 2021 року

Біла Церква

УДК 378.016:81(063)

Мовна освіта в сучасних ЗВО: тенденції, виклики, перспективи: збірник доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції, 20-21 травня 2021 р. / За заг. ред. А. О. Будугая. – Біла Церква: БНАУ. – 81 с.

Збірник містить матеріали доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Мовна освіта в сучасних ЗВО: тенденції, виклики, перспективи», що присвячені висвітленню актуальних питань мовної освіти в сучасних ЗВО.

Рецензенти:

Олена Юріївна Матушек, д. філол. наук, професор, завідувач кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Лариса Василівна Бережан, канд. філол. наук, доцент кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича.

Загальна редакція:

Андрій Олександрович Будугай, асистент кафедри мовної підготовки Міжнародного навчально-наукового інвестиційного центру (МННІЦ) Білоцерківського національного аграрного університету.

Редакційна рада:

Тетяна Миколаївна Рудакова, канд. філол. наук, доцент, в. о. завкафедри мовної підготовки Міжнародного навчально-наукового інвестиційного центру Білоцерківського національного аграрного університету.

Ольга Дмитрівна Будугай, доцент кафедри мовної підготовки МННІЦ БНАУ;

Лілія Анатоліївна Роман, канд. філологічних наук, Чернівецький відділ Всеукраїнської громадської організації Союзу Українок;

Єлизавета Юріївна Скрипкіна, асистент кафедри мовної підготовки МННІЦ БНАУ.

<https://science.btsau.edu.ua/>

Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, цитат, посилань на джерела та вживання власних імен.

Права застережені:

© Кафедра мовної підготовки МННІЦ БНАУ, 2021
© Автори доповідей Збірника, 2021

Білоцерківський національний аграрний університет
(Україна, м. Біла Церква)
Кафедра мовної підготовки МННЦ

Czech University of Life Sciences
Чеський університет природничих наук (Чехія, м. Прага)

Deutsch-Ukrainische Wissenschaftliche Gesellschaft e. V. in München (DUWG)
Німецько-українське наукове Об'єднання імені Юрія Бойка-Блохина
(Німеччина, м. Мюнхен)

Институт за исторически изследвания, Българска академия на науките
Институт історичних досліджень Болгарської академії наук
(Болгарія, м. Софія)

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Університет імені Костянтина Філософа (Словаччина, м. Нітра)

Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П.М. Машэрава
Вітебський державний університет імені П. М. Машерова
(Білорусь, м. Вітебськ)

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
(Україна, м. Харків)

Кафедра мовної підготовки 1
Навчально-наукового інституту міжнародної освіти

Вінницький національний технічний університет (Україна, м. Вінниця)
Кафедра іноземних мов

Запорізький державний медичний університет (Україна, м. Запоріжжя)
Кафедра мовної підготовки

Сумський державний університет (Україна, м. Суми)
Кафедра мовної підготовки іноземних громадян

Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя (Україна, м. Тернопіль)
Кафедра української та іноземних мов

Abcland, центр іноземних мов (Україна, м. Одеса)
Екзаменаційний центр університету Cambridge

ЗМІСТ

<i>II Міжнародна науково-практична конференція «Мовна освіта в сучасних ЗВО: тенденції, виклики, перспективи»</i>	6
1. Тетяна Миколаївна Алексєєнко , Ірина Миколаївна Кушнір , Наталія Ігорівна Ушакова (м. Харків, Україна) <i>Навчальний комплекс з української мови «паралель» для англомовних студентів-нефілологів</i>	8
2. Яна Степанівна Білик , Микола Іванович Лісовий (м. Вінниця, Україна) <i>Навчання іноземних студентів української вимови</i>	10
3. Дарина Дмитрівна Блохин (м. Мюнхен, Німеччина) <i>Психолого-педагогічні засади подолання труднощів у вивченні іноземної мови</i>	13
4. Андрій Олександрович Будугай (м. Біла Церква, Україна) <i>Етапи роботи над скоромовками у процесі дистанційного вивчення української мови іноземними слухачами. Використання гарячих (швидких) клавіш під час підготовки матеріалів занять</i>	18
5. Ольга Дмитрівна Будугай (м. Біла Церква, Україна) <i>Культурологічний проєкт «Сім чудес України» як ефективне джерело вивчення лінгвокраїнознавства іноземними громадянами ..</i>	25
6. Лідія Прокопівна Гайдук , Наталія Валентинівна Гроссу (м. Запоріжжя, Україна) <i>Online course as a means of organizing the independent work of students of the pre-university stage of preparation</i>	29
7. Наталія Олегівна Димань (м. Біла Церква, Україна) <i>Метод «синквейн» у практиці викладання української мови як іноземної</i>	32
8. Ірина Мирославівна Захарків (м. Суми, Україна) <i>Переваги застосування лінгвокраїнознавчого підходу у викладанні української мови як іноземної</i>	34
9. Ірина Євгеніївна Зозуля (м. Вінниця, Україна) <i>Розвиток іншомовної дискурсивної компетенції іноземних студентів</i>	37
10. Кристья Йорданов (м. Софія, Болгарія) <i>Османсько-турецькі назви видів соколів та яструбів, а також різних видів діяльності, пов'язаних з мисливськими потребами султанського двору та вищих державних службовців в Османській імперії згідно з османськими документами XV-XVI століть</i>	39
11. Алєна Іванауна Калечиц (м. Нітра, Словаччина) <i>Творческий подход в обучении письменной речи словацких студентов, изучающих русский язык</i>	44
12. Юлія Григорівна Косенко (м. Суми, Україна) <i>Комунікативні ситуації у процесі навчання української мови як іноземної</i>	47

13.	Лариса Михайлівна Кужелєва , Катерина Іллівна Старостенко (м. Суми, Україна) <i>Організація самостійної роботи з української мови іноземних слухачів довузівського етапу підготовки</i>	50
14.	Віталій Володимирович Макарчук (м. Біла Церква, Україна) <i>Українська мова як чинник національної безпеки (правові аспекти)</i> ..	53
15.	Олександр Іванович Нікітенко (м. Біла Церква, Україна) <i>Правове регулювання у сфері застосування української мови (адміністративний аспект)</i>	55
16.	Ольга Валеріївна Нітенко (м. Київ, Україна) <i>Особливості навчання австрійських студентів в умовах пандемії COVID-19</i>	58
17.	Вікторія Валеріївна Новікова (м. Біла Церква, Україна). <i>Академічна мобільність як фактор інтеграції України в європейський науково-освітній простір</i>	61
18.	Лілія Анатоліївна Роман (м. Чернівці, Україна) <i>Вивчення української мови на матеріалах культурної спадщини України як потужний чинник у збагаченні світогляду та покращенні адаптації іноземних студентів</i>	65
19.	Тетяна Миколаївна Рудакова (м. Біла Церква, Україна – м. Нітра, Словаччина) <i>Особливості використання діалогу-розпитування на заняттях з української мови як іноземної</i>	67
20.	Єлизавета Юріївна Скрипкіна (м. Біла Церква, Україна) <i>Ефективні шляхи свідомого засвоєння нової лексики слухачами мовного курсу</i>	70
21.	Алла Сергіївна Стадній (м. Вінниця, Україна) <i>Організація самостійної роботи студентів у процесі вивчення української мови як іноземної</i>	73
22.	Ірина Семенівна Товт (м. Біла Церква, Україна) <i>Культурологічний підхід до викладання української мови та літератури у ЗВО</i>	75
23.	Ірина Володимирівна Черновалюк (м. Одеса, Україна) <i>Иновационные технологии в иноязычном образовании</i>	78

II Міжнародна науково-практична конференція «Мовна освіта в сучасних ЗВО: тенденції, виклики, перспективи»

Онлайн-конференція, організована *кафедрою мовної підготовки* Міжнародного навчально-наукового інвестиційного центру Білоцерківського національного аграрного університету, відбулася 20 – 21 травня 2021 року.

Співорганізаторами конференції виступили:

- Чеський університет природничих наук (*Чеська Республіка, м. Прага*);
- Німецько-українське наукове Об'єднання імені Юрія Бойка-Блохина (*Німеччина, м. Мюнхен*);
- Інститут історичних досліджень Болгарської академії наук (*Республіка Болгарія, м. Софія*);
- Університет імені Костянтина Філософа (*Словацька Республіка, м. Нітра*);
- Вітебський державний університет імені Петра Машерова (*Республіка Білорусь, м. Вітебськ*);
- перша кафедра мовної підготовки Навчально-наукового інституту міжнародної освіти Харківського національного університету імені Василя Каразіна (*Україна, м. Харків*);
- кафедра іноземних мов Вінницького національного технічного університету (*Україна, м. Вінниця*);
- кафедра мовної підготовки Запорізького державного медичного університету (*Україна, м. Запоріжжя*);
- кафедра мовної підготовки іноземних громадян Сумського державного університету (*Україна, м. Суми*);
- кафедра української та іноземних мов Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя (*Україна, м. Тернопіль*);
- Екзаменаційний центр університету Cambridge Abcland, центр іноземних мов (*Україна, м. Одеса*).

Учасників конференції привітали професори Віталій Петрович Новак (перший проректор БНАУ), Дарина Дмитрівна Блохин (Президент НУНО, ФРН), Тетяна Василівна Нікітіна (Білорусь), Олександр Анатолійович Склярченко (Китай).

Упродовж двох днів конференції лунали цікаві доповіді колег із різних куточків України та зарубіжжя. Науковці-методисти активно ділилися накопиченим досвідом, розкривали важливі нюанси роботи з іноземними здобувачами освіти.

Після виступів доповідачів нерідко тривала наукова дискусія, активними учасниками якої були досвідчені викладачі Ірина Євгенівна Зозуля (м. Вінниця), Альона Іванівна Калечиц (Білорусь – Словаччина), Ольга Вікторівна Гриценко (м. Запоріжжя), Марія Ігорівна Тихоновська (м. Одеса), Лілія Анатоліївна Роман (м. Чернівці), Ірина Миколаївна Кушнір (Харків), Ірина Анатоліївна Рижова (Київ). Вони не тільки обговорювали порушені доповідачами проблеми, але й давали слушні поради з власного досвіду праці з інокомунікантами.

Доповіді співорганізаторів конференції доповнили представники таких навчальних закладів:

- Університету Григорія Сковороди в Переяславі,
- Вінницького національного медичного університету імені Миколи Пирогова,
- Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
- Одеського національного університету імені Іллі Мечникова,
- КЗ КОР «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж»,
- Чернівецького відділу ГО Союзу Українок (м. Чернівці)
- Відокремленого структурного підрозділу «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя».

На конференції прозвучали декілька мов: українська, англійська, білоруська, німецька, російська.

Дякуємо всім учасникам за плідну співпрацю та цікаві доповіді.

Тетяна Рудакова, к. філол. н., доц., в. о. зав. кафедри мовної підготовки;

Ольга Будугай, к. філол. н., доц. кафедри мовної підготовки;

Оксана Тихонова, к. філол. н., асистент кафедри мовної підготовки;

Андрій Будугай, асистент кафедри мовної підготовки;

Єлизавета Скрипкіна, асистент кафедри мовної підготовки;

Наталія Димань, асистент кафедри мовної підготовки.

3. Пламеницька О. *Castrum Camenecensis*. Фортеця Кам'янець (пізньоантичний – ранньомодерний час). Наукова монографія. – Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин, 2012. – 672 с.

4. Українська мова як іноземна. Тексти для читання. Практикум для студентів підготовчого відділення / автори: С. Д. Карпенко, Т. М. Рудакова, О. Д. Будугай, І. М. Тимчук, С. Г. Погоріла, Н. Ю. Римар, Ю. А. Чернобров, Н. А. Баран, А. І. Єрко; за ред. С. Д. Карпенко. – Київ. Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. – 256 с.

5. Фестивалі Кам'янця-Подільського / Вікіпедія. – Код доступу – https://uk.wikipedia.org/wiki/Фестивалі_Кам%27янця-Подільського.

6. Яблонська Д. Олег Будзей – відомий сучасний краєзнавець Кам'янця-Подільського // Сайт «Кам'янець-Подільський історичний»: матеріали конкурсу учнівських і студентських робіт. Випуск III. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 38-42.

УДК 378.147.096:004.774

Лідія Прокопівна Гайдук (м. Запоріжжя, Україна),
старший викладач Центру підготовки іноземних громадян Запорізького
державного медичного університету;

Наталія Валентинівна Гроссу (м. Запоріжжя, Україна),
викладач Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного
медичного університету

doi: 10.33245/20-05-2021-29-31

Онлайн-курс як засіб організації самостійної роботи студентів довузівського етапу підготовки

Анотація: У статті автори розповідають про досвід впровадження в навчальний процес онлайн курсу «Читаємо і говоримо українською мовою» з метою організації самостійної роботи студентів довузівського етапу підготовки.

Онлайн-курс було створено викладачами Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медичного університету на платформі edX, яка забезпечує організацію і здійснення освітнього процесу від постановки мети до проведення підсумкового контролю.

Ключові слова: онлайн курс, самостійна робота студентів, українська мова, довузівська підготовка, платформа edX.

The topic: «*Online course as a means of organizing the independent work of students of the pre-university stage of preparation*»

Abstract: In the article, the authors talk about the experience of implementing an online course «Reading and speaking Ukrainian» in order to organize independent work of students of the pre-university stage of preparation.

The online course was created by teachers of the Center for Training of Foreign Citizens of Zaporizhia State Medical University on the edX platform, which provides the organization and implementation of the educational process from goal setting to final control.

Key words: *online course, independent work of students, Ukrainian language, pre-university training, edX platform.*

One of the most important tasks of modern pre-university education is the formation of a person capable of self-development, to self-study of educational material. The solution of this problem is possible by introducing into the educational process new forms and technologies of learning, adequate to the current level of technical capabilities.

Online courses are an effective tool for organizing independent work of students at Zaporizhia State Medical University. The creation of online courses is satisfied by the edX platform [1] which provides the organization and implementation of the educational process from goal setting to the final control. EdX is a joint non-profit company of the Massachusetts Institute of Technology and Harvard University to provide online courses from world-renowned freelancers.

The edX website was originally filled only with MITx and Harvardx materials, but now other universities have the opportunity to join the platform and create their own online courses. This opportunity was given to Zaporizhia State Medical University, which is part of the edX participants.

Creating online courses in each discipline is one of the priority areas of work of teachers of the Center for Training of Foreign Citizens of ZSMU.

In 2019, an online course for independent work «Reading and speaking Ukrainian» was created [2]. The course is addressed to foreign citizens who study the Ukrainian language at the pre-university stage of study. The materials of the online course were created in accordance with the work program on the subject «Ukrainian language» (ZSMU, 2019). The texts presented in the online course are coordinated with the main textbook of the Ukrainian language.

The purpose of the online course is to develop the skills of reading texts on social issues and skills of participation in dialogue-questioning. All materials are selected taking into account the communicative needs of foreign students in terms of communication in everyday situations.

The online course is designed for 21 hours of remote independent individual work. Each course developed in edX-Studio has the following nesting structure:

1. Section
2. Subsection
3. Units
4. Components

The introduction to the course provides information on the subject of the course, the duration of training, the grading system and the authors of the course.

In the first section, students learn about the purpose and purpose of the course. It also provides information about the knowledge and skills that students must acquire after completing the course:

Knowledge and skills

After taking an online course, an international student must know:

- basic lexical minimum of the topic, including synonymy-antonymy;
- verbal control;
- basic communicative types of questions;
- basic models of expressing one's own opinion.

be able:

- have basic vocabulary and use it adequately in the communication process;
- use lexical-grammatical and stylistic synonymy and antonymy;
- to model monologue expressions with the use of speech models of the lesson;
- build monologue statements: description or message
- confirm or refute the statement.

Subsequent sections correspond to topics that students study independently. For example, section № 2 – Topic № 1 «Class».

The sections are an annotation and five tasks, three of which are pre-text and one is post-text. Both pre-text and post-text tasks are accompanied by illustrations and tests. The text «Class» is presented as an audio recording and directly as text.

The total number of topics designed for self-study – ten. Completes the online course final test. During the tasks the teacher has the opportunity to track the progress of the student. EdX provides the ability to receive data on student activity and performance throughout the course.

In this way, the edX system will help the teacher to assess the tasks set for students and direct efforts to improve the course and quality of student learning. An important advantage of online courses is that they provide an opportunity to unify the learning process by composing tasks.

In our opinion, the advantage of online courses for students is the ability to remotely receive educational materials and valid information.

Virtual learning environment, specially designed for the creation of online courses by teachers, opens new perspectives for the development of students' self-education, to increase students' motivation to learn.

Foreign students who study the Ukrainian language at the pre-university stage of study have the opportunity to remotely acquire knowledge of the Ukrainian language. Upon completion of the course, they acquire the communication skills and abilities necessary for communication in the socio-cultural and everyday spheres.

List of references:

1. EdX. Website. URL: <https://www.edx.org/>
2. Васецька Л. І., Гайдук Л. П., Гроссу Н. В. Читаємо і говоримо українською мовою: сценарій онлайн-курсу для самостійної роботи слухачів – іноземних громадян довузівського етапу підготовки. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 41 с.

